

Ze sborových akcí

Čt	1. 10.	19:00	biblická hodina
Čt	2. 10.	17:30	schůzka učitelů nedělní školy
Čt	2. 10.	19:00	bohoslužby s Linskou liturgií v Korunní 60
Ne	5. 10.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Po	6. 10.	16:00	schůzka křesťanské služby
Út	7. 10.	14:30	koncert (J. Kulhan – violoncello, R. Strašrybková – violoncello, V. Kolková – cembalo)
Út	7. 10.	14:30	setkání starších věkem
Čt	9. 10.	19:00	schůze staršovstva
Ne	12. 10.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
Út	14. 10.	14:30	setkání starších věkem
Čt	16. 10.	19:30	třicátníci s M. Vymětalem (Megilat Hitler – představení knihy, která vznikla v severní Africe po osvobození spojenci; vychází z podoby knihy Ester, byla určena pro čtení v synagogách)
Ne	19. 10.	9:30	bohoslužby s vysluhováním VP (Ester Čašková) – Díkčinění za úrodu
Út	21. 10.	14:30	setkání starších věkem
Ne	26. 10.	9:30	bohoslužby (Ester Čašková)
St	29. 10.	10:00	pohádka pro děti: O malém rytíři Juráškově
St	29. 10.	16:30	do 18:30; příjem věcí na burzu
Čt	30. 10.	13:00	do 18:00; burza dětského oblečení, obuvi a sportovních potřeb – prodej
Čt	30. 10.	19:00	do 19:30; výdej neprodaných věcí z burzy

Případné změny v programu po uzávěrci Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangelnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Inzerce

FS ČCE Praha 4 Nusle nabízí volné kolumbární schránky k pronajmutí přednostně právě (ale nejen) pro českobratrskou veřejnost. Schránky jsou třímístné, čtyřmístné a pětímístné.

Více informací na telefonu 241 405 424 nebo e-mail: nusle@evangelnet.cz.

Hrozen *vinohradského evangelického sboru* vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb, Miloš Lešikar, Jana Šarounová a Blanka Uličná*. Jazykové korektury: *Jana Šarounová*. Tiskovou verzi programem $\text{\LaTeX}$ 2 ϵ připravuje *Jan Mach*, internetovou *Jan Šaroun*. Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy posílejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Koncert Johnnyho oveček

Obsah

Konec všech věcí je blízko	2
Čtení na každý den	4
Českobratrská církev evangelická — její kořeny a směřování IV.	6
Co to čtete, princí? Slova, slova, slova (Hamlet)	8
Lima	9
Za sestrou Květou Střelbovou	10

Konec všech věcí je blízko

Kázání br. faráře Petra Špirka na Vinohradech 17.7.2008

Text: 1. Petrova 4, 7–11

Sestry a bratři,
Konec všech věcí je blízko... Neleká nás to? Asi příliš ne...

Na počátku církev měřila zbývající čas v hodinách. O tisíc let později odpočítávala církev na sklonku roku 1000 čas nejprve v měsících, pak v týdnech, ve dnech a nakonec i v minutách.

Dnes církev čas přestala vůbec. Ukázalo se, že poslední dny trvají nějak dlouho. A tak má smysl počítat s tím, že Pán může přijít v kterýkoliv okamžik, nicméně je zároveň smysluplné plánovat na dlouhé roky dopředu, dokonce na dlouhá staletí dopředu.

Jisté je jedno: Konec věcí je nyní blíž než za časů apoštola Petra! A dále je jisté i to, že konec našich vlastních věcí je také dnes o den blíž, než tomu bylo včera. Všechno spěje ke svému konci. Nejrychleji spějí ke svému konci lidské životy. Sám Petr v témže listě píše v první kapitole:

Neboť všichni lidé jako tráva a všechna jejich krása jako květ trávy. Uschne tráva, květ opadne, ale slovo Hospodinovo zůstává na věky –

Je jisté, že konec všech zdejších věcí je blízko, blíže než dříve a nejbližší je konec našich vlastních věcí.

Konec všech věcí je blízko... při přílišném soustředění na slovo všechno (panta) nám hrozí nebezpečí, že si přestane uvědomovat konec svých vlastních věcí. Žít s vědomím konce, to je v moderní společnosti nově vznikající tabu. Prodlužujeme život, zachraňujeme dříve nezachránitelné, endoprotézy, by-passy, transplantace kmenových buněk... Vý-

sledky nejsou špatné. A přece náš život má své meze, má své meze, má své meze. A žít s vědomím konce je jiné v křesťanské perspektivě, kdy konec časnosti znamená začátek věčnosti. Víím, že nemusíme spěchat a že je lepší zemřít „sytý dnů“, nežli tragicky mladý. Ač nás přece konce věcí (tedy úmrtí, rozpady, kolize a ztráty všeho druhu) kolem nás rmoutí, nesmějí nás urmoutit k předčasnému konci. Žít s vědomím konce věcí, to nás má vést k pokoře, k rozvaze, k vyšším rozměrům a dimenzím, než je momentální zážitek a požitek. Ono latinské „carpe diem“, tedy užij si dne, jde ruku v ruce s tísnivým nutkáním vyřadit z vědomí i podvědomí konec. Konec všech věcí, ale především konec mých věcí. A den si užívám o to intenzivněji, oč intenzivněji chci zapomenout na to, že může být můj poslední...

Apoštol dále říká: žijte rozumně a strízlivě. Tedy především ŽIJTE! Je to výzva k životu, k životu žitému naplno, hluboce, opravdově, s vědomím určitého úkolu, spoluúčasti na Kristem započatém díle. Máme být pohotová k modlitbám. Nepochybně k modlitbám všeho druhu, délky a obsahu. K modlitbám, které nejsou jen prosbami, nejsou jen vzýváním, ale které jsou svou formou rozhovorem, kontaktem, doptáváním se, dotýkáním se...

⁸*Především mějte vytrvalou lásku jedni k druhým; vždyť láska přikryje množství hříchů.*

O lásce slyšíme často, až nám to jde ušima dovnitř a ven. Zde ovšem slyšíme

kdysi dávno. A ona na ten pokyn kladně zareagovala a vydala se za ním. Většinu svého života strávila ve společenství sboru na Vinohradech. Tam měla nejvíce přátel, tam ráda zajížděla i po tom, co se přestěhovala do Milovic. Ona vůbec ráda cestovala. Jako bývalá nádražkačka to měla v krvi. Nebyl pro ni problém vyrazit si třeba na Moravu. Ne proto, aby si prohlédla nějaký hrad nebo zámek, ale aby tam navštívila někoho známého. Její komunikativnost byla obdivuhodná. Po bohoslužbách jí bývalo před kostelem vždycky plno. Úderem jedenácté ovšem vyrazila s batůžkem na zádech, ve kterém nesla připravený oběd, na sídliště, za svou slepou sestrou. A nebylo jí zatěžko zajet do Sojovic ke své druhé sestře a přiložit zde ruku k dílu. Cesta, na níž člověk na Boží pokyn vstupuje, nevede jenom do kostela. Pokračuje odtud vždycky k těm, kteří ho potřebují.

Bůh pokynul a ona šla za ním. Všichni lidé na Boží pokynutí nereagují. Staví se tak sami proti sobě. Námahy a břemen se nezbaví, ale zaslíbení odpočinutí

se od nich vzdaluje. Je to jako kdyby chodili do práce, ale pro mzdu si nešli. Život ses. Květy byl proto tak vyvážený, že o Božím odpočinutí nikdy nepochybovala: Bůh pokynul, já za ním jdu. Proto nemohu zabloudit. Proto nemohu skončit jinde než v Božím náručí! Možná nám to zní až příliš jednoduše. Ano, je to jednoduché. Ale jednoduchost neznamená nefunkčnost. V jednoduchosti je dokonalost! Jednoduchá víra je pro život požehnáním. Komplikovaná víra člověka snadno odvede k nepodstatným věcem. Jednoduchá víra ho nese. Dává mu svobodu – a to i od sebe sama. Dovoluje mu smát se – a to i tehdy, když je situace vážná. Zvedá ho vzhůru – a to i tehdy, když ho všechno tlačí dolů. Jednoduchá víra v milujícího Boha je tou největší životní výhrou.

Při loučení s našimi milými, je nám vždycky smutno. Vybavujeme si, co jsme s nimi prožili a je pozoruhodné, jak přitom naše mysl preferuje hezké věci. Ten smutek je zcela přirozený. Pohřeb nemá za úkol zbavit nás vzpomínek. Pohřeb – alespoň ten křesťanský – nás má zbavit beznaděje. Klidně se můžeme vyplatkat. Některé věci se prostě nevrátí a to je škoda. Když však jdeme z pohřbu domů, měli bychom si být jisti, že to dobré, co náš milý nebo milá tomuto světu předal, neumřelo spolu s ním, ale nepřestává v tomto světě působit. Vynořuje se to na nejzrotodivnějších místech. Vždycky však platí, že je do světa vnáší někdo, kdo jím byl zaujat a podmaněn. I na nás záleží, kolik z toho dobrého, co kolem sebe ses. Květa šířila, bude v tomto světě dál živé. Její klidné spaní neruší náš pláč, ale obava, zda se najdou takoví, kteří se chopí jejího duchovního dědictví. Každý, kdo tak činí potvrzuje, že život, který žila, měl smysl.

Amen

dříve, žízňivý čtenář jistě najde potřebné informace i teologické pozadí. V čem vidíš ty jako laik smysl takového shromáždění?

My laici smysl hledat nemusíme – můžeme, podle známého rčení, jenom žasnout.

Ale vážněji: Máme možnost se sejít ke slovu a svátostin s lidmi, kterým na praktické ekumeně záleží do té míry, že se za ni chtějí jednou měsíčně modlit.

Onen asi 25 let starý pokus znovuobjevit liturgickou formu pro České bratry a celkově vykročení k mezidenominační otevřenosti po II. Vatikánském koncilu zde hezky žijí v situaci, kdy nejsou moc „módně“ přitažlivé.

Takže na otázku, v čem vidím smysl, jsem ti neodpověděl, ale snad jsem dost vysvětlil, proč mám „Limy“ rád a v čem vidím jejich cenu.

Kolik lidí se asi těchto shromáždění

Za sestrou Květou Střelbovou

Jako vzpomínku na sestru Květu, jejíž náhlý skon byl pro členy našeho sboru velmi nečekaný, uvádíme kázání bratra faráře Emanuela Vejnara, proslovené při pohřebním shromáždění. Vyjádřil v něm mnohé, co bychom rádi řekli i my, a asi bychom to tak hezky neuměli.

„Bůh pokynul, já za ním jdu.“ Tak to čteme na smutečním oznámení o skonu ses. Květy Střelbové. Vzhledem k situaci, v níž tuto výpověď slyšíme, si ji dáváme automaticky do souvislosti s její smrtí. Ta se určitě neodehrála Bohu utajena. Přesto však ten klíčový Boží pokyn, na který ses. Květa zareagovala, nezazněl až

účastní?

Účast kolísá mezi 4 a 25 lidmi, většinou nás bývá okolo dvanácti.

Kázání si připravují vždy jen faráři, nebo i laici?

Kázání (jejichž tvar nebývá vždy evangelicky sevřený) často vedle ordinovaných připravují i studenti Institutu Ekumenických studií, Aleš Laichter. . .

Vysluhování je vždy přítomen jeden ordinovaný. Tak se stává, že „Lima“ je také milou příležitostí se sejít s Petrem Slámou. Ten spolu s prof. Pavlem Filipim je tak trochu patronem této aktivity.

Výhled do dalšího roku?

Ještě jsem neměl po prázdninách možnost vést nějaké strategické řeči. . . Tohle setkávání je vlastně docela za pochodu, podnětům je hodně otevřené – teď však žádné nevidí. Výhled je tedy takový, že tato bohoslužba bude každý první čtvrtek v měsíci.

Ptala se Jana Šarounová

teprve letos, ve středu 17. září. Stalo se tak o mnoho let, o mnoho desetiletí dříve. Nejspíš ještě tehdy, když bydlela se svými rodiči a sourozenci v Sojovicích a jezdila s nimi odtud do Lysé na bohoslužby. A nejen na bohoslužby. Jako dítě i na náboženství, jako dívka na konfirmační cvičení a schůzky mládeže. Zrod víry je většinou obtížně datovatelný. S vírou je to totiž jako s klíčícím semínkem. Ty nejpodstatnější procesy se v ní dějí skrytě. Když se nad zemí objeví první viditelný zelený lísteček, je už všechno rozhodující dávno hotové.

Bůh pokynul ses. Květe Střelbové už

o vytrvalé lásce. Od Petra podruhé ve stejné epistole. Není mu zatěžko to zdůrazňovat (1,22). Agapé ekténé – vytrvalá láska (vytrvalá modlitba). To není citové vzplanutí na jeden okamžik, na jednu sezónu, na jeden rok, na jedno volební období, to je trvalá, trvajících láska, kterou máme být uchvázeni, ponořeni v ní. Je to jeden z mnoha a mnoha dokladů, že křesťanské společenství má v sobě silnější momenty, než je sousedská nebo národní sounáležitost. Vytrvalá láska. . . V okamžiku, kdy se z bratrství stává titul, podobně jako „soudružství“, přichází zpět vhod jiné slovo, a tím je přátelství. Přátelství, ve kterém není obsaženo žádné „z“, tedy zášť, zloba, závist, zavilost, zlotřilost, zlomyslnost, zlostnost. . . O takových vztazích, kdy dáváme druhým více prostoru než sobě, kdy druhým důvěřujeme a přinejmenším nezpochybňujeme jejich motivy, kdy druhé nepomlouváme. Máme slova povzbuzení i činy povzbuzení. Láska tohoto druhu nevyvolává skandály, sváry, nehází špínu (pohlédni každý. . .), láska tohoto druhu jedná delikátně, jemně, přátelsky, hříchy tají a přikrývá, jako maminka, jako tatínek, jako milující přítel.

Určitá delikátnost a noblesa, zakrývání opilého Noeho, to nám celkem v naší církvi schází. To je třeba se učit, a dryáčnictví tlumit. Pomalu, postupně. Je to jako s hlasitě puštěnou nepříjemnou hudbou. Každé menší utlumení působí úlevně. . .

⁹*Buďte jedni k druhým pohostinní a nestěžujte si na to!*

. . . A to je přesně jeden z drobných dokladů vzájemné lásky. Líbí se mi, jak je apoštol praktický a pragmatický. Pohostinnost! Buďte pohostinní. Praktiko-

vaná střízlivá náklonnost k druhým lidem. Žádné dlouhé řeči o lásce. Pohostinnost, otevřené srdce, to je otevřená domácnost a upečené buchty.

¹⁰*Každý at slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti.*

Dar milosti. Charisma. Které dary jsme to přijali, abychom je užili, aniž bychom je zneužili nebo odložili k ledu, nechali zakrhnout. Opět jsme ohroženi nečinností, že své dary nevyužijeme, že poinvestujeme, že „nepůjdeme s kůží na trh“, že neposloužíme. Máme být jedni druhým „diakoni“ s tzv. malým „d“. Poinvestování je jeden problém. Na druhé straně jsme naopak v ohrožení, že svá obdarování zneužijeme, nasměrujeme je jinam než ke službě druhým, především ke službě sobě. Je to jako s mocí. Dary (charismata) nám dávají určitou moc. A co s ní? Užítí versus zneužití. . . Potřebujeme poznat své dary a tvůrčím způsobem s nimi žít.

¹¹*Kdo káže, at zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, at to činí ze síly, kterou dává Bůh – tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků. Amen.*

Zde náš dnešní text končí. Petr hovoří o tom, kdo mluví a kdo slouží, tedy kdo diakonuje. Ať tak oba činí ze síly Boží (jistě že člověku dávají sílu vzory, ideje, ale také Bůh!) Nenechme se od Boží pomoci odříznout! Je to on, kdo dává sílu, kdo povzbuzuje, kdo posiluje. Mluvme a pracujme, ale nečerpáme sílu z vlastních zdrojů, připojme se na nevyčerpatelný zdroj energie. Budeme to všichni ještě potřebovat!

Amen

Čtení na každý den

Nedávno mi přišel jeden hromadný mail – byl od našeho souseda faráře, Jaromíra Strádala mladšího ze Žižkova. Nešlo v něm jako obvykle o vybidnutí k účasti na nějaké sborové akci, nýbrž o pozvání takřkajíc k pramenům – ke čtení Bible. Každý den jedna kapitola – tak se domluvílo několik bratří a sester a 1. září zahájilo čtení od Genesis 1.

Co bys řekl bližší k této písmácké aktivitě? Kdo přišel s touto myšlenkou a proč právě teď?

K mé radosti bezprostřední impuls k tomuto cyklu čtení Bible daly dvě čtrnáctileté dívky, loni konfirmované. Možná proto, že je štal zřetelný náskok ve znalostech starších spolumládežníků, kteří již tuto „túru“ absolvovali. – My chceme taky. . .

Já osobně teď začínám již čtvrtý takový cyklus. A věřte mi, je to pokaždé jiné. A velmi se to vyplatí. Už jenom ten fakt, že prostě máte každý den v ruce Bibli – a ne proto, že musíte, ale proto, že chcete. . . Stále znovu a znovu žasnu, jak se mi otevírají další a další souvislosti a nové vrstvy biblických textů.

Poprvé jsme se do tohoto cyklu pustili ještě ve Vrchlabí se skupinkou nově uvěřivších mladých lidí, kteří předtím neznali z Písma svatého vůbec nic. Jeden z nich to říkával lakonicky – „Já jsem ve svých třiaadvacet ani nevěděl, proč jsou Vánoce. . .“ – Přirozeně na nich bylo dobré ovoce pravidelného čtení celé Bible nejzřetelnější.

Je třeba říci, že to v tomto smyslu „nováci“ mají snazší, než lidé vyrostlí v církvi. Je to pro ně všechno nové a zajímavé. Zato tradiční evangelíci jsou, žel,

zpravidla důkladně imunizováni svým pocitem – to už všechno znám, vždyť to poslouchám v nedělní škole a v nábožku už tolik let. . . Když se přece jenom dají rozhoupat, většinou pak velmi žasnou, co všechno v té Bibli taky je. Mnohá zažitá schémata pak dostanou výrazné trhliny. . . A to je zdravé.

Má vůbec smysl číst bibli po kapitolách celou a napřeskokovat v ní některé obtížné či méně záživné oddíly? Není lepší číst spíše oddíly, které člověku něco řeknou, byť nejde o souvislé celky?

Určitě to smysl má. A já bych řekl, že je to dokonce nezbytné. Pokud nechceme zůstat odkázáni na výklady a „taky-výklady“ vykladačů, které bývají, málo naplat, někdy hodně pokroucené a účelové.

Záleží také na tom, PROČ člověk Bibli čte. Těch motivů je, jak známo, celá řada. Naše motivace je možná překva-

rozumět. A protože se v našich sborech velmi drží na tradici písmáctví, tedy na tradici, ve které ona slova a jejich význam hrají velkou roli, měli bychom jít i v těchto věcech ke kořenům. Ptát se, proč evangelisté, Cyril a Metoděj nebo překladatelé Bibli Kralické zvolili zrovna určité slovo a co v jejich době v „necírkevním“ prostředí označovalo.

V předmluvě k slovanskému překladu evangelijáře píše Konstantin – Cyril toto: *Proto jsme se někde vzdali [slova] přesného, a dosadili jsme tam smysl [přesný], který má tutéž platnost. Neboť překládáme kvůli srozumitelnosti (evangelního) výkladu, a ne kvůli přesnosti výrazů. . .* Neskromným cílem je přiblížit smysl výrazů tak, jak mu rozuměli ti, kdo Písmo překládali, a tak se třeba i někde dobrali větší srozumitelnosti dnes. Těchto pár řádek by mělo být úvodem k občasnému sloupku, věnujícímu se cestám ke kořeni slov, dnes už spíše patřících do okruhu církevního.

Hřích

Výraz sám je dnes přímo nabitý „teologií“, a pokud bychom měli vysvětlit někomu církevních věcí neznalému, o co vlastně jde, myslím, že by to ne-

bylo vůbec jednoduché. Slovo samotné je jedním z mála výrazů, které do církevního „argotu“ přešlo z jazyka, jímž praotec Čech stojíc na Řípu opěvoval Čechy. Cyril a Metoděj si jej do staroslověnštiny vzali z řeči svých současníků Slovanů. Tehdy ještě neměl onen křesťanský náboj, slovo grěch (do češtiny přišedší jako „hřích“) tehdy znamenalo chybu, omyl, opomenutí, nedopatření, tedy něco ne úplně dobrého, přesto však neúmyslného. Z toho praslovanského slova grěch? nám dodnes zbyl hezký výraz „pohříchu“. Řekneme-li dnes, že jsme pohříchu nepřinesli brambory, neznamena to, že nám v přinesení brambor zabránilo to, že jsme někde kradli, brali jméno Boží nadarmo, ale pouze a jenom to, že jsem na ony brambory zapomněli.

Když tedy Cyril a Metoděj překládali do staroslověnštiny evangelium, říkali svému slovanskému okolí, že by se nemělo na cestě Páně chybovat a že by se na Pána Boha nemělo zapomínat. A zvěst o odpuštění hříčů v tehdejších podání říkala, že když člověk nějakou tu chybu udělá nebo zapomene, tak mu to Pán Bůh odpustí a že důležité je se snažit nechýbovat a nezapomínat.

mch

Lima

Na počátku minulého školního roku nebylo úplně jasné, zda budeme mít dostatek sil pokračovat v ekumenických bohoslužbách dle Lidské liturgie. Celé roky byl jejich duší za náš sbor Petr Sláma a po jeho odchodu nebylo jednoduché najít nový model fungování. Zajišťování akce po organizační stránce se ujal Jakub Ši-

lar, byv k tomu lehce donucen kurátorkou sboru. Jakub v tichosti a bez viditelného stresu organizuje, Lima zatím běží dál a možná bychom se chtěli o tom víc dozvědět.

O bohoslužbách s Lidskou liturgií se dostatečně psalo v Hroznu

nodem ČCE a vydány v roce 1927.

Revizí tohoto vydání pověřil čtrnáctý synod ČCE v r. 1963 komisi pro nové vyjádření víry: předseda: J.L.Hromádka, členové: Jan Čapek, Božena Komárková, Jan Milič Lochman, Lubomír Moravec, Rudolf Říčan, Josef Smolík, František Škarvan a Jiří Veber. 15. synod ČCE tyto „Zásady“ přijal v r. 1966.

Význam reformačních konfesí pro nás dnes

Naše ČCE přijala do svého základu 4 vyznání: Augsburské, Helvetské, Bratrské a České. (Čti knihu: „Čtyři vyznání“ (vydala KEBF 1951). V úvodu k této knize píše profesor Rudolf Říčan, že vyznání a vyznavačství patří k podstatným křesťanským věcem, že pomoc reformačních konfesí potřebujeme k plnějšímu pochopení Kristovy pravdy.

Dr. Martin Luther: Bůh v Kristu podává lidem celé odpuštění hříchů, celé spasení, a to z pouhé milosti – s o l a g r a t i a. Svatá láska Boží ospravedlňuje člo-

věka, když v ni cele věří – ospravedlnění pouhou vírou – s o l a f i d e – bez našich zásluh. Za to Dárci všeho děkujeme, chválíme jej, sloužíme mu a posloucháme jej.

Jan K a l v í n: Bůh je svatý Pán, jehož oslavovat je cílem člověka. S o l i D e o G l o r i a. Na předním místě je Bůh, Boží království, jeho zákon a řád, nikoli člověk a jeho potřeby. Požadavek poslušné víry, která se ptá po Boží vůli.

J e d n o t a b r a t r s k á: touhu Bratří po milostivém Bohu těsně provází jejich důraz na Boží zákon a jeho poslušnost s radostnou ochotností. Důraz na ř á d a k á z e ň, konané církvi.

Č e s k á k o n f e s e 1575 – další pokolení husitů, utrakvisté. Tvůrci ČK měli blízko k husitskému zvýšenému důrazu na ž i v o t z víry.

Všichni naši věrní předkové ve víře nás volají a d f o n t e s, k Zákonu a svědectví!

Jarmila Strádalová, Janské Lázně 21.1.2008

Co to čtete, princi? Slova, slova, slova (Hamlet)

Jak se Církev Kristova, k jejímž řadám se hlásíme, prodírá časem od dob apoštolských podnes, naráží čím dál tím více na problém sdělnosti. Slova druhdy používaná ve všedním životě časem přeznačují a dává jim nový význam nebo se drží archaismů tak pevně, že dnes promlouvá výrazy, které se v běžné slovní zásobě už pár set let nevyskytují. Dává jim novou náplň, srozumitelnou mnohdy stěží i těm, kdo Bibli studují celý život. Jako by si vytvářela tou cestou od helénismu po dnešek tajný jazyk, tak aby mu nerozuměli ti, kdo jsou vně církve (a ejhle

– tajný jazyk, kterým se domlouvá určitá skupina lidí a který je utvářen tak, aby mu ostatní nerozuměli – vždyť tu máme jednu z definic argotu). Tak doufám, že se čtenář neurazí, když občas zazní spojení „církevní argot“.

Jenže se zdá, že tenhle vývoj nejde dohromady s tím, že bychom měli být schopni vysvětlit jednoduše, o co nám křesťanům jde. Když se dostaneme do hovoru, ve kterém máme mluvit o tom, co znamená křesťanství, máme najednou potíže vyslovit třeba prostou větu: „Hříchy jsou odpuštěny“ tak, aby tomu bylo

pívá: S vděčností si uvědomujeme, že nám Pán Bůh svěřil takovou vzácnost, jakou je Písmo svaté. A nechceme oslyšet Jeho přání, abychom s touto vzácnou hřívnou těžili, jak nejlépe dovedeme. Vždyť kdo jiný by měl Bibli znát lépe a zabývat se jí, než křesťané a evangelisti k tomu? Je mnoho jiných bohulibých znalostí a činností, které mohou dělat i jiní lidé, ale tahle je specificky naše. Tak bychom ji neměli vynechávat či odsouvat do pozadí. Ba naopak, občanská společnost vysílá čas od času zřetelné signály, že právě to od nás očekává – a bývá, žel, docela zklamaná. A není divu, že se pak bezradně obrací ke kdejaké vědmě a vystavuje se lačně kdejakému východnímu či mystickému vanutí. A přece i pro naše docela konkrétní praktické otázky jen těžko najdeme případnější zdroj moudrosti, než je Písmo.

Jak ty sám vnímáš čtení Bible, odhlédneme-li od toho, že jsi farář a Bibli se musíš zabývat profesionálně? Máš osobně nějaký názor na to, jakým způsobem je nejlepší Bibli číst? S příručkou Na každý den, se slovníkem na stole, s tužkou v ruce, nebo třeba v posteli před spaním?

Jak jsem již jednou řekl – právě tahle čtení má pro mě osobně zvláštní význam, protože to jsem si na sebe vymyslel sám, dobrovolně. To nemusím. . . A navíc, mám s tím opakovaně opravdu výbornou zkušenost. V tom smyslu je mi tedy čtení Bible radostí. A vede mne k pokoře a vděčnosti.

Jak číst Bibli? – Stejně se jmenuje brožurka bratra PhDr.Jaro Křivo-
hlavého. Vřele doporučuji. Nechci to zlehčovat, ale to romantické čtení Bible před spaním. . . jako bychom to neznali – oči se klíží, stejně po prvním řádku nevím, co

čtu. . . a přece se tolik věří, romanticky, že to tak nějak zafunguje, že je to ta prima atmosféra. . . Výjimkou jsou snad zkušenosti manželů, kteří tak společně končí den. To však pouze jako součást modlitebního ztišení. Vůbec, číst Bibli bez pokorné modlitby o oslovení je jednak poněkud nehoráznost, troufalost a může to být dokonce docela dost nebezpečné. Takže to bez výjimky – s modlitbou. Jinak je těch dobře funkčních způsobů podle naturelu jednotlivců jistě spousta. Dovolte mi však poznámku. Domnívám se, že bychom přece jenom měli Bibli dát mnohem větší vážnost, soustředění a přípravu na setkávání s ní, než tomu zpravidla bývá. Jenom si vezmeme, kolik „opiček“ děláme třeba kolem stolování nebo jak bezbřezě necháváme na sebe působit sdělovací prostředky – kolik jenom znám lidí, kteří jsou přímo nesví, dokud si nepřečtou noviny, nebo běda, kdyby zmeškali večerní zprávy v televizi. A přitom – o co jde? Těch, kteří jsou podobně nervózní, když se nemohou dostat ke svému čtení Bible . . . – no schválně, kolik jich znáte Vy? Mluvívá se v některých kruzích křesťanů o „studování“ Bible. Nemám za to, že by to bylo nepřiměřené. Z toho se pak odvíjí i potřebná výbava, příprava i výstupy.

Lze se k domluvenému čtení bible kdykoliv přidat, nebo je to jen pro někoho a jenom od začátku?

Exkluzivita je v našich kruzích zakázané, předem diskvalifikované slovo. A přece alespoň jistou stopu nelze přehlédnout, obejít, vymazat ani v Písmu. Řečeno třeba slovy Žalmu 145:18n „*Hospodin je blízko všem, kteří volají k němu, všem, kdo ho volají opravdově.*“

Je to prostě tak, že hlubiny a bohatství biblických textů se začne oteví-

rat teprve tomu, kdo to myslí vážně, kdo je odhodlán, ochoten a schopen také naslouchat, nejenom si v Bibli ověřovat své vlastní myšlenky, kdo je připraven přijmout Boží vůli pro svůj život. A pokud je někomu dáno, aby se posunul o další krůček dále – totiž že už nechce číst jenom sám pro sebe, pro své potěšení, povzbuzení, ponaučení, pro svou spásu, nýbrž proto, aby byl použitelný ke službě evangeliumu pokoje, či prostě proto, že ví, že to Pánu Bohu dělá radost – ten se smí právem těšit na přímo závratné dobrodružství objevování souvislostí, osvětlování věcí minulých a zřetelného vidění i těch budoucích. Smí očekávat splnění své touhy po darech Ducha svatého, po

Českobratrská církev evangelická — její kořeny a směřování IV.

Českobratrská církev evangelická – první léta

V tomto čísle se znovu, byť trochu opožděně, vracíme k tématu letošního pobytu v Janských Lázních, jímž byla naše církev.

Snahy o sjednocení před rokem 1918

Dávno před sjednocením se znovu a znovu objevovaly snahy o ně. Tak po revolučním roce 1848 Josef Růžička, katecheta německého luterského sboru v Praze, a Bedřich Vilém Košut vydávali časopis „Československý hlasatel“, kde hlásali myšlenku sjednocení českých evangeliků na základě bratrského vyznání (časopis vycházel 1849–50). 8.4.1861 vydal František Josef Protestantský patent, který znamenal rovnoprávnost církví evangelických s církví římsko-katolickou v Rakousku. Ihned 9.4. bylo vyhlášeno nové provizorní církevní zřízení. (Čti: „Od reformace k zítřku“, Kalich1956).

prorockém vnímání života a světa. Ten pak velmi dobře rozumí autorovi písně 440 a z plna srdce s ním toužebně zpívá: „*Ozvi se, Pane můj, já toužím znát Tvou vůli. . .*“ či s jiným v písni 611 „*Není lepší na tom světě, nežli Boha ctíti. . .*“

K cyklu čtení se pochopitelně dá přidat kdykoliv a bude to mít dobrý smysl – neboť jsem přesvědčen, že koho se to zmocní, stejně si to dočte celé dokola – a možná ani nebude chtít zastavit a také „pojede“ podruhé a potřetí. . .

Vše potřebné, včetně rozpisu čtení v kalendáři najdou zájemci na <http://pismaci.blog.cz>

Ptala se Jana Šarounová

Generální sněm 17. a 18. 12. 1918

28.října 1918 nastal převrat, padla rakouská monarchie. A hned téhož roku v prosinci se ve Smetanově síni Obecního domu hlavního města Prahy schází Generální sněm, obleslaný zástupci obou církví evangelických AV a HV a prohlašuje se za církev jednotnou – Evangelickou církev Bratrskou. Až po upozornění, že před zákonem má toto jméno církev ochranná, bylo písemným hlasováním zvoleno jméno: Českobratrská církev evangelická. . .

Tento Generální sněm vydal poselství českému národu, v němž více než dvě třetiny jsou věnovány rozporu mezi katolictvím a češtvím. Až v posledním odstavci se mluví o „základu evangelia“ a „pravdě Boží čisté“, jak je obsažena v Bibli Kralické. Motivy, které vedly ke sjednocení, byly: vliv na kulturu, společenské zřízení a mravnost. Principy reformační tradice se nestaly prvořadými.

Jan K a r a f i á t nikdy toto sjednocení neuznal. Až do konce svého života se podepisoval: reformovaný farář. V pátém díle svých „Pamětí“ píše: „Když se neprobuzení Augsbursťáci u velikém kvapu spojí s neprobuzenými Reformovanými, kterak to neúprosně musí dopadnout?“ (bylo to slovo prorocké!) Ale vyjádřil i naději, že „ke svým plánům dovedeť Pán i lidských pochybení použít“.

J. L. Hromádka napsal: „Stará vyznání se nám drolila v rukou a P í s m o nemělo pro valnou část sjednocovacích pracovníků skutečně živé, nejen formálně uznávané autority“.

První léta ČCE

V rezoluci o spojení církve českých evangeliků a obnově české církve byly položeny požadavky, jimiž se ČCE v prvních letech měla řídit. Např.: a) ČCE

má být společností skutečných bratří a sester (Žilka), b) má být „církví lidovou“, jež by pěstovala zásady všeobecného kněžství (Prudký), c) má si být vědoma, že „zbožnost v duchu reformace husitské a českobratrské není usnadněním životní praxe, nýbrž též závazkem před Bohem a svědomím. Má být zakotvena v Kristu, neutíkat ze světa, nýbrž překonávat svět pravdou, láskou a bratrstvím“ (J. Hromádka, šonovský farář).

Byl vytvořen první synodní výbor: Ferdinand Císař, Ferdinand Hrejsa, Kamil Nagy a Josef Souček (faráři) a Antonín Boháč, Ferdinand Kafka, Josef Král, Heřman Rüdiger a Antonín Zahálka (presbyteri). Zvláště výrazný byl senior Josef S o u č e k – dbal, aby se závazky a poslání dodržovaly.

Pro zajímavost: 8. 1. 1920 byla založena Církev československá. Při sčítání lidu v r. 1921 měla přes milion členů.

V ČCE záhy opadaly vlny nadšení a optimismu. Ukazovalo se, že: a) namnoze pojitkem skupin evangeliků i nově utvořených sborů nebylo nic jiného než negace Říma, a to převážně z pohnutek nacionálních. b) že některé sbory ČCE, zvláště dříve luterské, jsou spojením rozladěny. c) náboženský život citelně ochladl a ochabl, účast na bohoslužbách klesala, na biblické hodiny a jiná setkání v týdnu přicházelo nepatrné procento členů.

Představitelům církve v letech 20. a 30. je ke cti, že tento stav nezaostávají, analyzují situaci a hledají pomoc. Postupuje sekularizace, nastává hospodářská krize. Josef Souček: „Vinou je naše duchovní a náboženská malost a slabost“.

Třetí synod ČCE 1925 ukládá vypracování „Zásad ČCE“. Tímto úkolem je pověřen J. L. Hromádka. „Zásady ČCE jsou schváleny a doporučeny čtvrtým sy-